

[Undervisningsministeren.]

af de øvrige skoler kun har været tilskudsberettiget for en del af kalenderåret 1950, og at endelig de i 1950 nystartede skoler har haft uforholdsmæssigt store driftsudgifter sammenlignet både med de ældre tyske skoler og med friskolerne landet over. Jeg finder derfor ikke, at mindretallet med rimelighed kan beklage sig over den tilskudsordning, som det deler med landets almindelige friskoler.

Det i den hidtil gældende lov indeholdte forbud imod, at tysksprogede privatskoler affholder statskontrollerede eksaminer, foreslås opretholdt, således at mindretallets medlemmer kun gennem deltagelse i en ordinær dansksproget undervisning kan nå frem til en dansk mellem-skole-, real- eller studentereksamen. På dette punkt har der under drøftelserne med de sønderjyske skoledirektioner været enighed om, at man ikke skulle imødekomme mindretallets ønsker.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings vedtagelse.

Alfred Kristensen: Jeg tror, jeg kan sige, at den højttærede undervisningsminister vil være mere heldig i dag, end undervisningsministeren var i 1946, da vi gennemførte denne lov, som nu tages op til revision. Jeg var nemlig i den ejendommelige situation i 1946, at jeg her i tinget var den eneste af ordførerne, der anbefalede lovforslaget. Ikke desto mindre gik loven igennem. Men det er altsammen historie, og jeg skal i og for sig ikke komme ind på videre betragtninger i den anledning.

Det, der nu ændres i loven gennem det foreliggende lovforslag, og det, der forsvinder ud af loven, forsåvidt lovforslaget bliver vedtaget, er, som ministeren allerede har nævnt, godkendelsen af lærerne og ligeledes godkendelsen af lære- og læsebøger samt forudgående godkendelse af undervisningsplanerne, hvorimod lovens øvrige indhold reelt set bliver stående. Det er forsåvidt en ganske betydelig ændring, at lærerne for eftertiden kan virke som privatskolelærere uden nogen godkendelse, men det må jo i nogen grad ses på baggrund af det, der er sket, særlig siden vi har fået den såkaldte lille amnestilov gennemført og fået gennemført ændringer i borgerlig straffelov, hvorefter fortabelse af borgerlige rettigheder er blevet noget andet, end det var tidligere. Det vil være naturligt, at også det tyske mindretal høster gavn af denne ændring og derigennem får lejlighed til at bestemme, hvem de vil have som deres lærere, vel at

mærke når disse opfylder de andre betingelser derfor. Det, som opretholdes i loven af 1946 er faktisk kun to ting, nemlig et udvidet tilsyn i forhold til efterskoleloven af 1946 og fortsat opretholdelse af forbudet imod statskontrollerede eksaminer ved de tysksprogede skoler. Jeg har ved det møde, som blev omtalt for lidt siden, haft en lidt afvigende mening om den praktiske fremgangsmåde. Jeg kan se i fortrykket fra folketinget, at det er kommet til udtryk på en måde, som jeg forsåvidt ikke kan være tjent med. For det første vil jeg gerne sige, at det jo ikke er almindeligt, heldigvis da, at man offentligt publicerer, hvad der kommer frem under en eller anden tjenstlig forhandling, og for det andet er det kommet frem på en sådan måde, at det kan give udtryk for noget andet, end jeg faktisk kan vedstå. Jeg har efter min opfattelse ikke en afvigende mening fra mine partifæller i folketinget. Der står her i fortrykket, at ministeren har udtalt, at socialdemokraternes ordfører Alfred Kristensen „ved den lejlighed“ — altså den forhandling, der har været — „gav udtryk for ønsket om en endnu mere radikal afskaffelse af bestemmelserne i loven af 1946“. Nu skal „radikal“ vistnok tages i sproglig betydning og ikke i politisk betydning, for ellers vil det være helt galt, men hvis vi tager det i sproglig betydning, kan det være galt nok endda. Det, jeg har givet udtryk for, og det vil jeg gerne gentage her, er, at der faktisk er to ting, der er blevet opretholdt, og ikke mere, og det er det, der bliver opretholdt her; det er det udvidede tilsyn, som jeg mener lige så godt kunne have været gennemført ved en ændring i friskoleloven af 1946, og så er der dette, at man i loven om højere almenskoler kunne optage § 4, som forbyder eksaminer. Så havde man nemlig ikke behøvet at have den her foreslåede lov, der så kunne have været ophævet fuldt og helt, da de øvrige forhold er lovhjemlet i friskoleloven.

Nu har ministeren imidlertid ønsket at gå frem på denne måde, og det har jeg ikke det mindste imod. Jeg har blot ment, at det andet havde været mere praktisk, men faktisk er det reelle indhold af det, som jeg har givet udtryk for, og det, som her foreslås, det samme. Derfor kan det ikke være rigtigt, at jeg skulle have givet udtryk for at ønske betydelig mere radikale afskaffelser. Det må bero på en misforståelse.

Der er kun en paragraf, som jeg gerne så affattet anderledes, eller rettere sagt ikke ændret i så høj grad, som tilfældet er. Det er tilsynsparagraffen. Efter den nuværende lov er det skolekommissionen sammen med